

TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI
TỈNH QUẢNG BÌNH

Số: 04/2025/QĐST-VDS

Ngày 18-4-2025

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

QUYẾT ĐỊNH SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Mai Thị Mỹ Hạnh.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Tuyết Nga - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình tham gia phiên họp: Bà Đinh Thị Đức - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 4 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 41/2025/VDSST ngày 17 tháng 3 năm 2025 về “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp số 58/2025/QĐST-VDS ngày 10 tháng 4 năm 2025, giữa các đương sự:

- *Người yêu cầu:* Bà Nguyễn Thị X, nơi đăng ký HKTT và chỗ ở: Nhà số 337 Quang Trung, phường Phú Hải, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

- *Những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Hoàng Thế H, sinh năm 1967, cư trú: Thôn Lương Y, xã Lương N, huyện Quảng N, tỉnh Quảng Bình, vắng mặt.

2. Ông Hoàng Thế T, sinh năm 1970, cư trú: Nhà số 337 Q, phường P, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, vắng mặt.

3. Ông Hoàng Thế H, sinh năm: 1973, cư trú: Nhà số 337 Quang Trung, phường Phú Hải, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, vắng mặt.

4. Ông Hoàng Văn H, sinh năm 1980, cư trú: Nhà số 337 Quang Trung, phường P, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1946 và ông Hoàng Sỹ Nguyên, sinh năm 1944 (mất năm 2023) là vợ chồng. Ông, bà có 04 người con, gồm: Ông Hoàng Thế Hải, sinh năm 1967, ông Hoàng Thế Tài, sinh năm 1970; ông Hoàng Thế H, sinh năm: 1973 và ông Hoàng Văn Hợp, sinh năm 1980. Ông Hoàng Thế H từ khi sinh ra đã bị ảnh hưởng của chất độc màu da cam, di chứng để lại là chậm phát triển về trí

não, tâm thần. Không biết đọc, biết viết, không tự lao động kiếm sống, không tự phục vụ các nhu cầu cá nhân được, hiện sống cùng mẹ ruột là bà Nguyễn Thị X và vợ chồng người em trai là Hoàng Văn Hợp tại nhà số 337 Quang Trung, phường Phú Hải, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình. Hiện nay, để thực hiện một số thủ tục pháp lý liên quan đến quyền và nghĩa vụ của ông Hoàng Thế H nên bà Nguyễn Thị X có yêu cầu tuyên bố ông Hoàng Thế H mất năng lực hành vi dân sự

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, căn cứ kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình nhận định:

1. Về tố tụng:

1.1. Về quan hệ pháp luật, thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Bà Nguyễn Thị X yêu cầu tuyên bố ông Hoàng Thế H mất năng lực hành vi dân sự. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Ông Hoàng Thế H có nơi cư trú tại phường Phú Hải, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình nên Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình có thẩm quyền giải quyết theo quy định tại khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

1.2. Về sự có mặt của người tham gia phiên họp:

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm: Ông Hoàng Thế Hải, ông Hoàng Thế Tài và ông Hoàng Văn Hợp đều đã có Bản tự khai nộp cho Tòa án và có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự. Tại phiên họp, vắng mặt ông Hải, ông Tài. Xét thấy sự vắng mặt của các đương sự nêu trên không ảnh hưởng đến phiên họp giải quyết việc dân sự. Thẩm phán căn cứ Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình tiến hành phiên họp vắng mặt các đương sự trên.

2. Về yêu cầu của đương sự:

Căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 10/3/2025 của bà Nguyễn Thị X và các chứng cứ có trong hồ sơ thể hiện: Con trai bà Xào là ông Hoàng Thế H bị ảnh hưởng di chứng chất độc màu da cam, từ khi sinh ra bị chậm phát triển về trí não, tâm thần cho đến nay. Hiện ông Hoàng Thế H không có khả năng nhận thức, làm chủ được hành vi của mình nên bà Nguyễn Thị X – mẹ ruột, là người trực tiếp chăm sóc cho ông Hoàng Thế H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hoàng Thế H mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các thủ tục pháp lý liên quan đến quyền và nghĩa vụ dân sự của ông.

Căn cứ bản tự khai của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là các anh, em ruột của ông Hoàng Thế H gồm các ông Hoàng Thế Hải, Hoàng Thế Tài và Hoàng Văn Hợp đều thống nhất yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hoàng Thế H mất năng lực hành vi dân sự.

Kết luận giám định pháp y tâm thần số 491/KLGD ngày 10/4/2025 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với ông Hoàng Văn Hòa thể hiện:

“ a. Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tất chứng tác phong đáng kể (F72.1).

b. Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự”

Theo khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”.

Như vậy, yêu cầu của bà Nguyễn Thị X về tuyên bố ông Hoàng Văn Hòa mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở để chấp nhận.

* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

- Về tố tụng:

Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến khi mở phiên họp giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định của Điều 369 Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự: Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã làm bản tự khai, Đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp, tham gia phiên họp là đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

- Về nội dung vụ án:

Căn cứ yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị X; ý kiến trình bày của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự; căn cứ Kết luận Giám định Pháp y tâm thần số: 491/KLGD ngày 10/4/2025 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với ông Hoàng Thế H tại thời điểm hiện tại:

“a. Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tất chứng tác phong đáng kể (F72.1).

b. Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự”

Đề nghị Toà án áp dụng các điều 367, 369, 370, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, 53 Bộ luật dân sự: Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị X, tuyên bố ông Hoàng Thế H mất năng lực hành vi dân sự.

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Do bà Nguyễn Thị X là người cao tuổi, có đơn xin miễn tiền lệ phí, căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016, đề nghị miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm đối với bà Nguyễn Thị X.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các điều 367, 369, 370, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22, Điều 53 của Bộ luật dân sự.

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị X về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố ông Hoàng Thế H, sinh năm 1973, cư trú: Nhà số 337 Quang Trung, phường Phú Hải, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình mất năng lực hành vi dân sự.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị X được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được tổng đạt hợp lệ.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- Chi cục THADS thành phố Đồng Hới;
- TAND tỉnh Quảng Bình;
- VKSND thành phố Đồng Hới;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu án.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Mai Thị Mỹ Hạnh